

БІБЛІОГРАФІЯ.

Павель Ігнатівич Житецький (1836—1911). Стор. 33. Київ, 1912. Брошура ця—відбиток з „Ежегодника коллегії Павла Галагана“; склав П., як зазначено на заголовній картці, один з вихованців коллегії і, мабуть, учнів небіжчика. Цілком натурально, що іменню коллегія Павла Галагана помянула Житецького, видавши його життєпис та характеристику. Небіжчик брав велику участь у самому заснованні коллегії, допомагаючи виробляти статут для неї; опріч того довгий час був тут учителем російської мови й письменства і через його, сказати б, руки перейшло багато поколінь коллегійської школи, з якої не один тепер і сам займає визначне наукове становище. Для коллегії петиція до пам'яті Житецького мусить бути просто повинністю. В брошурі коротко, але досить докладно розказано про життя й наукову та педагогічну працю небіжчика. Особливо ширіше визначена третя розділ, що на підставі споминок колишніх учнів Житецького характеризує педагогічні методи цього „учителя учителів“. В брошурі маємо ще бібліографію наукових праць його, опис похорону та відомості про ті заходи, якими мають колишні колеги і шанувати пам'ять свого вчителя. С.

Театр і музика.

Український театр. Сьогодні в театрі д. Садовського благодійна вистава; йде п'єса „Ой не ходи, Грицю, та на вечерниці“ на користь незабеспечених учнів акумуляторної школи при Олександрівській лікарні. Веруть участь кращі сили труппи. Театр „Солов'юв“. Сьогодні в театрі „Солов'юв“ починаються гастрої художньої опери під дирекцією артиста Імператорських театрів Д. Х. Южів. Першою виставою йде опера „Тоска“, беруть участь: С. Дружаків, Д. Южів і Б. Джіралоно. Концерт народної пісні. 29 априля в городському театрі артист А. А. Браїнів організує концерт, присвячений народній пісні: російській, українській і італійській. В концертній програмі участь відома співачка Вліява-Тарасівна, артист Браїнів і інші. Вокальні номери будуть виконуватись під акомпанімент народних оркестрів і бандури. Світавіте хор та поширення освіти поміж народом. Городський сад. Відкриття сезону в городському саду одбудеться у вівторок, 1 мая. Перші два місяці в закритому театрі даватиме спектаклі опереточна труппа. З 1-го іюля в новому театрі почнуться спектаклі руської опери. Труппа набрала з артистів Імператорських театрів. Х. П. Глуценко. 20 априля в П. Воронцові (за Херсонщини) помер артист української труппи Миколайка Хведір Петрович Глуценко. За два дні до смерті покійний виступав в п'єсі „Доки сонце зійде“, яка йшла в його бенефіс.

ДОПИСИ.

(од власних кореспондентів).

С. АНТОНІВ, скарбарського повіту (на Київщині). Малоземелья. Кооперативний т-во. С. Антонів—одно з найбільших сел в нашому повіті. В ньому, окрім волости, єсть двукласова містерська школа, позичкове товариство, потребительська крамниця, фермальський земський участок. Таким чином на перший погляд може вдатись кому, що селянам нашим і геть то не гарно живеться. Але воно здається так тільки зразу: обдарили сиренят хатки, змучени звидання та невинною правдою обличчя селян кажуть про щось інше. Земелька скучилась в небагатовіких руках, в руках сільських дуків, а в більшість селян тієї землі „як кит наплавка“. Ого ж і не дивно, що багато селян в останні часи кидає рідне село і йде шукати кращої долі кудись там на „Зелений Кліва“, в Акмолинську губ. чи що, або шукати заробітку в Херсонщині чи в Бесарабії.

Позичкове товариство і потребительська крамниця, як кооперативні установи, повинні о обслуговувати передовим селянські потреби, мати на меті інтерес вбогіших селян. Але у вас воно не так, ці тов-ва дуже далеко від принципів суцільної кооперації: біля них об'єдналися заможні; вбогому селянизові і підступу нема. Позичкове тов-во охоче дає гроші тільки багатим, бо вбогім, бачте, коли то там одадсть позичку! Товариска крамниця теж в руках невеличкої купки багатих хвалянів, які найбільше дбають про те, щоб тугенько набити свої кашені. Через те селяне цю крамницю звуть не инакше, як „крамницеву грабительів“.

М-ко ЛЮТЕНЬКА, Галяцького повіту, (на Подлявщині). З народною життям. Більшість людей нашого містечка, окрім хліборобства, з давних давен має в руках ще один промисел, поширений і по околицьх слободах, торгівлю. З осені мужики, старі й молоді, управившись з хлібом, йдуть, як тут кажуть „у дорогу“. Нйберуть вони у місцевих крамарів, або в крамарів суцільного м-на Рашавки, великого дрібного краму (галантереї), складають його у мішки і йдуть головним чином на Кубань, в Катеринославіщину, в Таврію. Цей крам вони розносять по слободах і базарах, підбірюючи нового по тамошніх уже

місяях. Крім того, на виручені гроші вони закупують усього залецьк збіжжя: шетицу, шкурку селіть й лисичі, вошину, вісок, мідь і йнш. Де-які з них їздять возами, йнші-ж ходять пішки, носячи за плечима тяжкий мішок—„котомку“ в крамом; котрі-ж зможніші, ті позаводили по містечках, ставнях, або невеличких городках постійні крамнички і торгують на місяці.

Кому доводилося жити в Степовій Україні, той певне знає вищегаданних мандрівних крамарів. Селяне їх звуть там „щетинниками“, або „рашавцями“ (від м-ка Рашавки, звідки пішов цей промисел). Повертаються щетинники з дороги перед весніною сівбою, щоб увіятись за польовою роботою. Але деякі з них так втягаються в мандрівку, що лишаються в дорозі і на літо. Зімою ж вагалялі м-ко вражає малим числом чоловіків: настає свого роду „бабье царство“.

Правда, чимало щетинників зовсім лишали рідне м-ко і виселились з сім'ястами на завоєвдні в ті місця, де їх постіви крамничі. Раніш, коли Степова Україна була мало заселена, коли торгівля і промисли там були мало розвинені, наш щетинники мали „в дорозі“ заробіток. Але тепер вийержують конкуренцію з тамошніми крамарями і покуцями збіжжя тільки заможніші з них; біднога ж, дякуючи отрашній експлуатації крамарів, які позичають їй гроші, або дають крам, черз мизерність свого підприємства, згнівають в довга, за які їй часто-густо доводиться абуватись навіть своєї хати. Багато козаків-щетинників навіть земля своєю проторгували, одбились від хліборобства і мають сумне становище.

Тепер багато молоді замість того, щоб йти „по шетицу“ йдуть на шахти і заводи.

Здається людиність наша, блукаючи по світах, повинна була б набратись розуму. Але навпаки. Нйвард чи можна де-ндє зустріти таке дикунство, як у вас. Блукаючи по світах і зустрічаючись з ріжним людом, щетинники переймають більше шкодливого ніж доброго. Простота звичаїв пропала зовсем, торгівля накла на них огидне тааро. Парубочтво часто-останю кошійчину витрачає на панеське убрання: „спиваки“, чоботи, дорожні чумарки, в чому вони бачуть прояву шляхетности і своєрідної культурности.

Разом з тим рідко де можна зустріти й таку велику розбещеність молоді, (теж сліди „дорога“) як у вас. Так, коли на вулицях парубки бились раніше тільки булаками та ломаками, то тепер записали уже такі речі, як фанськи ножі, цпки залізі, залізі наручники і йнш. Вся ця аборія пуцається в ход в святкові ночі і вагалялі підчас гуляня.

Нарешті розващавтво теж доходить до неможливого. Оце якоесь пішло великодних свят парубки забили на смерть одного чоловіка. Подія ця зтурбувала навіть нашу людиність, яка звичає до всяких білок. Один з учителів на могилі убитого сказавши шуру і чулу промову про здивавність наших людей, про необхідність боротьба з нею. Цкаво тут вказати, що там же вчителем ведуться ось уже де-який час у місцевій 2-х клас. церк.-параф. школі читання і бесіди на релігійно-моральні теми. Ведуться вони пікано і а інтересом одивдуються людиність. Польше б проповідувати праці. Жаль тільки, що неможливі умиски не дають спроможности розвернутись власній ініціативі нашой інтелгенції на ниві освіти. Жаль, що рідна вишка не може пройти на читавнях, а вона б змогла розвгнати темряву краще, ніж йнші.

Позашкільна просвітняя праця ще важна й там у нашому м-ку, що більшість людности на зиму залишає домівку, літом же працює на полі і не має вільної години, або мало має вільного часу для читання. Коли ж „у дорозі“ щетинники й читають, то в більшість тільки ту літературу, яку беруть на продаж звуці в йнших крамом, се б то „лубочину“, котра не розвиток дає їм, а затемнення.

Листування редакції.

Д-ю Перепітці. 39 номер газети Вам буде відіслано. Допис підє. Зразу завіно. Передплати. № 2470 Зверніться до кобаря В Шевченка. Москва, Владимир-Долгоруковская, 16, кв. 2. Він Вам дасть в цій справі пораду. Щерб руди д України. Листа Вашого не одержували. Д-ю М-з (Луба). Гонорар. рахунок на 1-IV поквитовано.

Від контори.

До к-ри „Раді“ на допомогу голодним переселенцям українських губерній вступили такі жертви:

- Через д. Корнієнка (з Херсонщини) від таких осіб: Бурлюк Є.—5 руб., Матвієнко Є.—3 руб., Матвієнко—3 руб., Дробовський—2 руб., Куліш І.—2 руб., М. Корнієнко—2 руб., Лименчик І.—1 руб., Веракін—1 руб., Дерій С.—1 руб., Малиновський Я.—50 коп., Руцький М.—50 коп. і Шевченко Ф.—25 коп. Всього—21 руб. 25 коп. Зібрано від ріжних осіб на Шевченківській вечірці у д. К-ка—2 руб. 50 коп.

Учні київського учительського інститута—1 руб. 6 коп.

Фастовське кредитове т-во—45 рублів, Нештурх (Одеса)—5 руб., Яшуржинський (Маньківці)—1 руб., Каневич (Компаніївка)—3 руб. 66 коп.

Через Тарасенку (Київ) від таких осіб: Трохименко—60 коп., Тарасенко А.—50 коп., Харченко Ів.—30 коп., А. Протасевич—20 коп., Трохименко—45 коп., О. Солюхенко—25 коп., Ха. Трохименко—30 коп., С. Сем'янович—25 коп., Д. Подольська—35 коп., А. Янунов—50 коп., І. Тарасенко—75 коп. Всього—4 руб. 85 коп.

Через Нештіяна (Кам.-Пот.) від таких осіб: від св'ят. с. Кам.-Потоцьк.—1 руб., К. і М. Купан—2 руб., А. і Т. Нештіян—1 руб. 50 коп., Д. і І. Малашенко—3 руб.

Всього—7 руб. 50 коп. Через д. Р. Рибаківську (Диканька) від Ю. В. М., М. Р. Р., М. К. Р.—Всього—10 рублів.

Скоропис (Сербинівці)—1 руб. Через д. NN. (Берестовецьке) від таких осіб: св'ят. П. Любонович—50 коп., учит. Р. Янук—50 коп., учит. Давклено—50 коп., Савенко Ф.—2 коп., Яковець Г.—1 коп., Залозна Н.—2 коп., Івашенко Г.—1 коп., Мазур В.—1 коп., Яковець М.—2 коп., Герасимук П.—1 коп., Івашенко Ів.—1 коп., Мазур А.—5 коп., Пірківський Д.—1 коп., Радченко І.—3 коп., Гузім М.—2 коп., Марченко Євд.—4 коп., Зіна Зах.—10 коп., Шелест Як.—10 коп., Яковець Єм.—2 коп., Мазур Сольва—2 коп., Варшавський Ол.—2 коп., Мазур Ів.—1 коп., Мазур Ганна—2 коп., Болбайт Горп.—5 коп., Мостиспан Д.—4 коп., Марченко Явд.—3 коп., Дика М.—10 коп., Авраменко Вас.—4 коп., Зайць Ол.—1/2 коп., Мороз Анд.—6 коп., Мороз Д.—1 коп., Корж Ів.—1 коп., Болбайт Ол.—5 коп., Болбайт Ганна—4 коп., Мороз Сох.—4 коп., Мазур Ад.—1 коп., Фірковський Ол.—4 коп., Мазур Юх.—1 коп., Мазур Кузьма—2 коп., Дорошенкова Мотр.—7 коп., Діленко Серг.—2 коп., Моляка Мик.—1 коп., Рудаковський—1/2 коп., Мазур Он.—1 коп., Дикий Павло—1 коп., Безуглий Ів.—3 коп., Винник Сох.—6 коп., Яремко І.—1 коп., Дикий Митр.—2 коп., Глізенко Ів.—1 коп., Сіенко Філ.—1 коп., Мазур Окс.—1 коп., Мазур Наталка—5 коп., Болбайт Нат.—1 коп., Івашенкова Катер.—1 коп., Дикий Митр.—3 коп., Безуглий Митр.—1 коп., Островний Карпо—5 коп., Черненко Вол.—3 коп., Мазур Вас.—5 коп., Островний Фед.—2 коп., Баршевський Анд.—1 коп., Баршевська Настя—1 коп., Яременко Анд.—6 коп., Варшавський Анд.—3 коп., Якушко Ол.—1 коп., Мороз Оліяна—2 коп., Яковець Ол.—2 коп., Мориньць Горпина—1 коп., Меник Сем.—1 коп., Вакуленко А.—1 коп., Прохоренко Ів.—1 коп., Мороз Ант.—1 коп., Заболотний Ів.—1 коп., Луценко Тиміш—2 коп., Мазур Семен—1 коп., Мазурова Палажка—5 коп., Черненко Ів.—2 коп., Мазур Кузьма—1 коп., Івга Баршевська—2 коп., Каскевич Яло-совета—3 коп., Мазурова Наталка—3 коп., Мазурова Олександра—2 коп., Винникова Софія—5 коп., Ільющка Мар.—2 коп., Фесюк Вас.—1 коп., Мазур Куліна—1 коп., Черняк Сем.—1 коп., Дорошова Ялоха—1 коп., Морозова Куліна—2 коп., Ішенко Анд.—1 коп.

Дика Яло.—2 коп., Яковець Вас.—2 коп., Ант. Бамбат—1 коп., Бамбатова Марина—20 коп., Івашенкова Мар.—1 коп., Мазурова Татяна—3 коп., Безугла Ганна—2 коп., Бамбатова Марина—2 коп., Безугла Палажка—2 коп., Залозна Онисія—1 коп., Зайць Пантел.—1 коп., Чапененкова Мар.—2 коп., Митяшевський Іван—2 коп., Івашенко Марфа—1 коп., Гармашевський Іван—1 коп., Дикий П.—1 коп., Мазур Як.—2 коп., Редьчина Мар.—5 коп., Вышневецкая Мотря—1 коп. Всього . . . 4 р. 25 коп.

Разом за март м—ць 107 р. 07 коп.

Справочний одділ.

Балеодарні відомості. Четверг, 26-го априля. Св'ят. Василія, св. Стефана, Глафирі діви, Стефана, єп. перського. Ст. кон. 4 с. 28 хв., зах. сон. 7 г. 31 хв. Тел. гор. пар. дозв. „Ой не ходи, Грицю та на вечерниці“.

Редактор В. Яковський.

Видаєць Є. Чкаловський.

Опівістки.

Лікарі та Лікарні

ПРИТУЛОК ДЛЯ ПОРОДІВ аку-шерки М. І. Дмитрієвої-Личевської. Віз догляд вік-опец Прийм. породів у всяку шурт. Мар.-Бгаговіщенська 44.

Зуб на ві-Бр. ТЕТЕЛБАЗУМ, Приймає 24-го априля, кіллярі-своє 9 год. р. до 9 г. в. Пломб. 50 к., вирив. зуб. без боля 1 р. Шугчі зуби 1 р.

КВАТИРІ

Готель „Україна“ віддає в найм КІМНАТИ по міс. і надобу, ведорого. Кузьма-Бугар, 34

ВСЯКІ

Шлюбні розлуки. (Браноразв. діла) Карні справи узакон. і усновлення дітой. окремі пашпорти, женим, одзиви, азелит. і касадійні сарги. Прохання на ВИСОЧАШЕ ІМ'Я, поради зस्ताми заочно. Прийм від 3 до 6 години. дня. В-Володимирська 45, кв. 7-а парадн. хід-є. А. Туржанський.

Увага!! вручно покуцям: розвсрчка плати од 1 карб. на тижд-нь ЖІНОЧІ та ДІТЯЧІ ПАЛЬТА купуйте тільки в магазині „СЛАВА“. Хрещатик № 58, проти ринку. ОДЕРЖАНІ ОСТАННІ НОВИНИ СЕЗОНУ. 2-188-8

7 к. Оселедці 7 к.

КОРОЛЕВСЬКІ НОВОГО ВЛЮВ, віжного смаку, малозольні 7 к. штука. Маг. „ВАСИЛИНА“.

Василинська 5. 50-221-12

Василинська 5.

ШИРО ПРОХАЮ українців і йнших з заможностями всяких дерев'яних виробів в Полтавській губерні, на почт. ст. ДИКАНЬКА, и звертатись по адресі: Полтавської губерні, на почт. ст. ДИКАНЬКА, и звертатись по адресі: ПІДПРИЄМЦІ МІСТЕРСЬКО ПРОКОЛА ФЕДОРОВИЧА ФІМЕНКА. 3 251-1

1-го січня 1912 року почала виходити єдина українська часопись на Слобідській Україні

„СНІП“

яка містить в собі статті в справах політичних та громадських; огляди критичні; з поля літератури та мистецтва; фельєтони, оповідання, вірші; галерею сучасних діячів; хроніку подій, дописи, ілюстрації то-що. Виходить раз на тиждєнь. Умови передплати: на рік 3 руб., пів року 1 р. 75 коп., 3 місяці 1 руб., окреме число 5 коп. 31 кордон на рік 4 руб., пів-року 2 руб. Річні передплатники одержать безплатний додаток. Адреса: ХАРЬКІВ, Контарська, 21.

„ДІЛО“

Виходить щод-дня. Передплата на рік для Російської України 44 корони, на пів року 22 корони; за зміну адреси 50 сотників. Адреса редакції: Галичина, Львів, Ринок ч. 10. Oesterreich Lemberg.

ОТКРЫТА ПОДПИСКА на 1912 годъ на новый ежемѣсячный журналъ

„УКРАИНСКАЯ ЖИЗНЬ“.

Широкіє круги общества, не только „великорусскаго, но въ значительной мѣрѣ и украинскаго, до сих поръ проявляютъ крайне недостаточное знакомство съ жизнью 30-миллионнаго украинскаго народа, съ его запросами и нуждами, съ ростомъ его національнаго самосознанія. Въ этой области все еще царитъ путаница нелѣпныхъ, а перѣдко и вредныхъ предрассудковъ, которые крайне неблагоприятно отражаются на отношеніяхъ къ украинскому національному вопросу даже представителей передовой интеллигенціи. Борьба съ этими предрассудками, разъясненіе ниспущающей, которыми стремятся скомпрометировать украинское національное движенье представители современной реакціи, широкое и безпристрастное освѣщеніе интересовъ и потребностей украинскаго народа въ области культурно-общественной и политической, опредѣленіе того мѣста, которое по справедливости должно принадлежать ему среди народовъ Россіи, и выясненіе тѣхъ путей, по которымъ должно быть направлено національное его самоопредѣленіе въ интересахъ полноты развитія его богатыхъ силъ и въ атмосферѣ мирнаго сожителства съ другими народностями,—вотъ чему будетъ по мѣрѣ силъ, служить новый журналъ.

Въ какой степени удастся выполнить эту трудную, но уже давно самую жизнью поставленную на очередь задачу—будетъ зависѣть не только отъ личныхъ усилій редакціи, но и отъ той поддержки, которую она рассчитываетъ встрѣтить со стороны своихъ читателей.

„Украинская Жизнь“ будетъ виходити на русскомъ языкѣ въ обыкновенномъ форматѣ ежемѣсячныхъ журналовъ книжками размеромъ 5—6 печатныхъ листовъ. Программа журнала: Руководящая статья по национальному вопросу. Обзоръ событий текущей жизни на Украинѣ. Сужденія печати, преимущественно русской и польской, объ украинскомъ вопросѣ. Письма изъ Російской Украины и изъ Галиции. Критическія статьи и литературныя обозрѣнія; библиографія. Украинское искусство. Разныя извѣстїи и замѣтки. Отвѣты редакціи на вопросы читателей, относящїеся къ программѣ журнала.

„Украинской Жизни“ уже обидли своє сотрудничество слѣдующія лица: Брусловскій И. К., Буда С. А., Влоусенко О., Влоусовъ И. А., прив.-доц. Василенко Н. П., Василько Ап., проф. Волковъ Ф. К., прив.-доц. Грушевскій С. А., проф. Грушевскій М. С., Донцовъ Дм., Дорошенко В., Дорошенко Д., Ефремовъ С. А., Жаботинскій В. Е., Желубенъ Л. Н., Залознякъ М., прив.-доц. Квостковскій В. А., прив.-доц. Кастыковский И. А., Кривецкій И., проф. Крымскій А. Е., проф. Коршъ Ф. Е., Лаврентьевъ Д. К., Левещій О. И., Липинскій В., проф. Луцицькій И. В., Матушевскій Ф. П., Миркинъ Н. В., Махура А., Науменко В. П., Новицій А. П., Оберуевъ К. М., Обвинскій В. П., Петлюра С. В., Русова С. Ф., проф. Русовъ А. А., Садовскій В. В., Саликовский А. Ф., Стебницкій П. Я., Стещенко И. М., проф. Суменовъ Н. Ф., Филанскій Н. Г., Ярошевичъ А. И. и др.

Подписка принимается въ конторѣ „Украинской Жизни“: Москва, Тверская ул. д. 75, кв. 39.

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА: на годъ 5 руб., на полгода 2 р. 50 к., на четверть года 1 р. 25 к., съ доставкою и пересылкою. Все изданіе первой книжки разошлось. Подписная плата съ 1 февраля до конца года 4 р. 60 коп. Отдѣльная книжка безъ пересылки 45 к., съ пересылкою 55 к.

Для народныхъ учителей и сельскаго духовенства, а также для учащихя, рабочихъ и крестьянъ допускается, при непосредственномъ обращеніи въ редакцію, льготная подписка: на годъ 4 р., на полгода 2 р., на 3 мѣс. 1 р. съ доставкою и пересылкою. Издатель и отвѣт. редакторъ Я. А. Шереметинскій.